

Privatinės teisės užduotis

2017 m. spalio 20 d.

Pareiškėja D. S. kreipėsi į teismą su pareiškimu, prašydama nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad jai tėvo G. M. mirties dieną (2016 m. rugsėjo 31 d.) buvo reikalingas išlaikymas. Pareiškėja nurodė, kad po tėvo mirties liko jam nuosavybės teise priklausęs turtas. Tėvas visą turtą testamentu paliko sutuoktinei A. M., pareiškėjos motinai. Kadangi pareiškėjai tėvo mirties dieną buvo reikalingas išlaikymas, ji turi teisę pretenduoti į privalomąją palikimo dalį. Po tėvo mirties, 2017 m. lapkričio 12 d. D. S. pareiškimu kreipėsi į notarą dėl palikimo priėmimo į privalomąją palikimo dalį. Testamentinė įpėdinė prieštaravo, kad pareiškėja paveldėtų privalomąją palikimo dalį, nes, jos teigimu, pareiškėja yra darbinga ir išlaikymas jai nereikalingas. Paveldėjimo teisės liudijimai tiek pareiškėjai, tiek įstatyminei įpėdinei nebuvo išduoti, pasiūlyta teismo tvarka nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą dėl išlaikymo reikalingumo.

Pareiškėja nurodo, kad palikimo atsiradimo metu buvo nedarbinga (jos darbingumas sudarė 20 proc.), dėl savo ligos ir sveikatos būklės yra praradusi galimybę įsidarbinti ir kitais būdais gauti pajamų. Pareiškėja nuosavybės teise turi 50 kv. m. ploto butą su rūsiu ir seną automobilį. Šiuo metu jos mėnesinės pajamos yra 190 Eur netekto darbingumo pensija. Pareiškėjos individuali įmonė 2016 m. turėjo 1000 Eur nuostolių, šiuo metu įmonės veikla 10 metų sustabdyta, nes pareiškėja dėl sveikatos būklės nepajėgia vystyti jos veiklos. Kartu su pareiškėja gyvena sūnus J. M., kuris taip pat yra nedarbingas, neįgalus, jam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Sūnaus pajamos – 200 Eur neįgalumo pašalpa.

2017 m. balandžio 21 d., dar neišnagrinėjus civilinės bylos, pareiškėja mirė. Po jos mirties palikimą priėmė įstatyminis įpėdinis sūnus J. M.

Argumentuotai atsakykite į šiuos klausimus:

- 1. Ar galimas šioje byloje procesinių teisių perėmimas?*
- 2. Jei byla būtų nagrinėjama pareiškėjai gyvai esant arba tęsiama po jos mirties, ar yra pagrindas nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad pareiškėjai buvo reikalingas išlaikymas?*
- 3. Kokie kriterijai būtini išlaikymo reikalingumui konstatuoti?*
- 4. Ar galėtų J. M. savarankiškai pretenduoti į privalomąją palikimo dalį po G.M mirties tuo atveju, jei pareiškėja būtų mirusi anksčiau už G. M.?*

Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis
2017 m. spalio 20 d.

Certašius savo namo kieme (aptvertoje teritorijoje) naktį laikė neprištą sarginį šunį. Naktį, dėl neaiškios priežasties, perlipęs per 2 m. aukščio tvorą, į kiemą pateko girtas asmuo, kurį užpuolė šuo, padarydamas jam sužalojimus, sukėlusius nesunkų sveikatos sutrikdymą. Išėjęs į kiemą Certašius, šunį pririšo ir iškvietė greitąją pagalbą. Ligoninėje nukentėjusiajam nustatė 2,54 promilės girtumą. Nukentėjusysis negalėjo paaiškinti, kaip ir kodėl perlipo tvorą.

Certašius apkaltintas pagal BK 139 straipsnio 1 dalį, jam inkriminuojama tai, kad jis pažeidė jo gyvenvietėje galiojančių gyvūnų laikymo taisykles ir taip dėl neatsargumo padarė nukentėjusiajam nesunkų sveikatos sutrikdymą; *pirma*, neužtikrino, kad gyvūnų auginimas ir laikymas nekeltų grėsmės žmonių ramybei, sveikatai, gyvybei, nuosavybei, nepažeistų kitų asmenų teisių ir interesų; *antra*, neturėjo būtino šuns registracijos pažymėjimo, paso ar veterinarinės tarnybos pažymėjimo.

Nukentėjusysis pareiškė byloje 10 000 Eur ieškinį neturtinei žalai atlyginti, nes po sužalojimo buvo laikinai praradęs dalį darbingumo, ilgai gydėsi, buvo operuotas, ant rankų ir kojų liko randų.

Certašius kaltu neprisipažino ir gynėsi nuo kaltinimo tuo, kad tarp jo veiksmų ir nukentėjusiojo sužalojimo nėra priežastinio ryšio. Be to, Certašius nurodė, jog tose pačiose gyvūnų laikymo taisyklėse nurodyta, kad uždaroje savininko valdoje šunys gali būti neprišti, tačiau prie įėjimo į valdą turi būti pakabintas įspėjamasis ženklas ir užrašas „Palaidas šuo“ ir šis ženklas bei užrašas nakties metu turi būti apšviesti. Šių reikalavimų jis nepažeidė.

Motyvuotai atsakykite į šiuos klausimus:

- 1. Kokios yra pagrindinės priežastinio ryšio tarp veikos ir padarinių nustatymo taisyklės baudžiamosiose bylose?*
- 2. Ar teišus kaltinamasis teigdamas, kad tarp jo veikos ir padarinių nėra priežastinio ryšio?*
- 3. Kokį nuosprendį (apkaltinamąjį ar išteisinamąjį) priimtumėte byloje?*
- 4. Kaip išspręstumėte civilinio ieškinio klausimą?*